

Konkretne istotne zobowiązania wynikające z KPON ONZ:

**edukacja, zdrowie, praca i zatrudnienie,
poziom życia i ochrona socjalna,
uczestnictwo**

Anna Lawson

School of Law & Centre for Disability Studies, University of Leeds
Mental Disability Advocacy Centre, Budapest

Plan wykładu

Structure of the Talk

- **Obowiązki KPON i Europejska Strategia w sprawie Niepełnosprawności 2010-2020**
 - **These CRPD Obligations and the European Disability Strategy 2010-2020**
- **Wpływ na poszczególne osoby – wzajemne powiązania między tymi (oraz innymi) prawami KPON**
 - **Impact on the individual - the interconnectedness of these (and other) CRPD rights**

Plan wykładu

Structure of the Talk

- Charakter obowiązków wdrożeniowych – w bliższej i dalszej perspektywie
 - Nature of implementation obligations – progressive and immediate
- Wybrane przykłady praktyki orzeczniczej
 - Selected Case Law
- Podsumowanie
 - Conclusion

Obowiązki KPON i Europejska Strategia w sprawie Niepełnosprawności 2010-2020

These CRPD Obligations and the European Disability Strategy 2010-2020

Obowiązki KPON

CRPD Obligations

Edukacja	art. 24	Education
Zdrowie	art. 25	Health
Praca i zatrudnienie	art. 27	Work and Employment
Poziom życia i ochrona socjalna	art. 28	Standard of living and social protection
Uczestnictwo	art. 3(c)	Participation

Europejska Strategia w sprawie Niepełnosprawności 2010-2020

European Disability Strategy 2010-2020

Kształcenie i szkolenie ↔ Education and training

Zdrowie ↔ Health

Praca i zatrudnienie ↔ Work and employment

Ochrona socjalna ↔ Social protection

Uczestnictwo ↔ Participation

**Wpływ na poszczególne osoby - wzajemne
powiązania między tymi (oraz innymi)
prawami KPON**

**Impact on the individual –
the inter-connectedness of these (and other)
CRPD rights**

Wpływ na poszczególne osoby

Impact on the individual

Doświadczenia poszczególnych osób

Experiences of Individuals

- Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej
European Union Agency for Fundamental Rights
- Porzucone dzieci Bułgarii
'Bulgaria's Abandoned Children'
<http://www.youtube.com/watch?v=UQZ-ERQczj8>

ITV FOUR

Wpływ na poszczególne osoby

Impact on the individual

Prawa człowieka

Human Rights Law

- ‘uniwersalne, niepodzielne i wzajemnie powiązane i wzajemnie powiązane’
(Deklaracja Wiedeńska i Program Działań 1993)
- ‘universal, indivisible and interdependent and interrelated’
(Vienna Declaration and Programme of Action 1993)

Charakter obowiązków wdrożeniowych – w bliższej i dalszej perspektywie

Nature of implementation obligations – progressive and immediate

Charakter obowiązków wdrożeniowych

Nature of implementation obligations

Tradycyjne postrzeganie różnic pomiędzy prawami gospodarczymi, społecznymi i kulturalnymi a prawami politycznymi

Economic, Social and Cultural Rights v Civil and Political Rights

- Te pierwsze wiążą się z obowiązkami, a drugie z obowiązkami ograniczającymi.
- Jedynie pierwsze wiążą się z inwestycjami środków.
- Pierwsze (lecz nie drugie) podlegają „progresywnej realizacji”
- Positive obligations v duties of restraint
- Investment of resources v no investment
- Progressive realisation v immediate implementation

Charakter obowiązków wdrożeniowych

Nature of implementation obligations

Wdrażanie praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych

Implementing Economic, Social and Cultural Rights

- (ICESCR), art. 2(1)
ICESCR, Article 2(1)
- Komitet Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych, Uwaga Ogólna 3 (1990)
Committee on ESCR, General Comment 3 (1990)
- Opcjonalny Protokół do Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych Społecznych i Kulturalnych 2008, art. 8(4)
ICESCR Optional Protocol 2008, Article 8(4)
- Elementy obowiązku z natychmiastowym efektem
Elements with immediate effect

Wybrane przykłady praktyki orzeczniczej

Selected Caselaw

Wybrane przykłady praktyki orzeczniczej

Selected Caselaw

Dyskryminacja

Discrimination

Edukacja

Education

DH v Czechy (ECtHR, 2007) oraz *Horvdth i Kiss v Węgry* (ETPC, 2013)
DH v Czech Republic (ECtHR, 2007) and *Horvdth and Kiss v Hungary*
(ECtHR, 2013)

Przypadki z Belgii dotyczące zapewnienia nauki poprzez język migowy w szkołach

Belgian cases concerning provision of sign language in schools

Wybrane przykłady praktyki orzeczniczej

Selected Caselaw

Dyskryminacja

Discrimination

Zdrowie

Health

HM przeciwko Szwecji

(Komitet ds. Praw Osób Niepełnosprawnych, 2011)

HM v Sweden

(Committee on the Rights of Persons with Disabilities, 2011)

Campeanu przeciwko Rumunii

(zaplanowana na wrzesień 2013)

Câmpeanu v Romania (ECtHR 2013)

Wybrane przykłady praktyki orzeczniczej

Selected Caselaw

Dyskryminacja

Discrimination

Zatrudnienie

Employment

HK Danmark, w imieniu Jette Ring przeciwko Dansk almennyttigt Boligselskab (CJEU, 2013)

HK Danmark, acting on behalf of Jette Ring v Dansk almennyttigt Boligselskab (CJEU, 2013)

Wybrane przykłady praktyki orzeczniczej

Selected Caselaw

Dyskryminacja

Discrimination

Ochrona socjalna i poziom życia
Social protection and Standard of Living

Burnip przeciwko Radzie Miasta Birmingham
(Sąd Apelacyjny Anglii i Walii, 2012)

Burnip v Birmingham City Council
(Court of Appeal of England and Wales, 2012)

Wybrane przykłady praktyki orzeczniczej

Selected Caselaw

Adekwatność kroków w kierunku progresywnej realizacji
Adequacy of Steps to Progressively Realise

Autism France przeciwko Europie

(Europejski Komitet Praw Społecznych, 2003)

Autism France v Europe

(European Committee of Social Rights 2003)

Wybrane przykłady praktyki orzeczniczej

Selected Caselaw

Adekwatność kroków w kierunku progresywnej realizacji
Adequacy of Steps to Progressively Realise

MDAC przeciwko Bułgarii

(Europejski Komitet Praw Społecznych, 2008)

MDAC v Bulgaria

(European Committee of Social Rights 2008)

Wybrane przykłady praktyki orzeczniczej

Selected Caselaw

Adekwatność kroków w kierunku progresywnej realizacji
Adequacy of Steps to Progressively Realise

Nyusti i Takacs przeciwko Węgrom

(Komitet ds. Praw Osób Niepełnosprawnych, 2013)

Nyusti and Takacs v Hungary

(Committee on the Rights of Persons with Disabilities, 2013)

Podsumowanie

Conclusion

Podsumowanie

Conclusion

- Od segregacji do włączenie
From segregation to inclusion
- Od 'najlepszego interesu' do własnych decyzji
From 'best interests' to own decisions
- Od ochrony do uczestnictwa
From protection to participation

Podsumowanie

Conclusion

- Wymaga radykalnego przemyślenia tradycyjnych podejść – nacisk modelu społecznego na usuwanie barier
 - Requires radical rethinking of traditional approaches – social model emphasis on barrier removal
- Wymaga zrozumienia i współpracy sędziów
 - Requires understanding and co-operation of judges

Konkretne istotne zobowiązania wynikające z KPON ONZ:

**edukacja, zdrowie, praca i zatrudnienie,
poziom życia i ochrona socjalna,
uczestnictwo**

Anna Lawson

School of Law & Centre for Disability Studies, University of Leeds
Mental Disability Advocacy Centre, Budapest